

Scenariusz zajęć nr 88

Temat: Trzeciego maja – dlaczego Polacy obchodzą to święto?

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia, na podstawie informacji zawartych w przeczytanym tekście, dlaczego Polacy obchodzą święto Konstytucji 3 maja,
- wyjaśnia, czym jest konstytucja,
- interpretuje za pomocą dramy (techniki żywego obrazu) wydarzenie uchwalenia Konstytucji 3 maja,
- dodaje i odejmuje w zakresie 100,
- wykonuje obliczenia zegarowe (używając jednostek czasu: godzina, minuta) i uzupełnia brakujące dane w tabeli,
- rozwiązuje zadania z treścią na porównywanie różnicowe, wykorzystując jednostki czasu: godzina, minuta,
- śpiewa piosenkę *Witaj majowa jutrzeńko*.

Środki dydaktyczne:

- małe karteczki dla każdego ucznia z rozpoczętym zdaniem „Święto narodowe to...”,
- tekst „jak powstała konstytucja” ze źródeł ogólnodostępnych,

Każdy z nas rodzi się w jakiejś ojczyźnie, wśród ludzi, którzy mówią tym samym językiem, mają podobną tradycję, troszczą się o swój kraj i w razie potrzeby go bronią.

Przenieśmy się w czasy panowania ostatniego króla Polski Stanisława Augusta Poniatowskiego i obrad Sejmu Czteroletniego i posłuchajmy opowiadania z naszej przeszłości:

Kacperek jest mały, ale umie słuchać i patrzeć. Niejedno obito mu się o uszy w ciągu ostatnich miesięcy. Na Starym Mieście i na Nowym Mieście wszędzie rozprawiano o tym sejmie. W winiarni u starego Łapki, zawsze pełnej czeladników, często wykrzykiwał coś z zapalem pan Konopka, a do Ratusza zaglądał ksiądz Jezierski, czasami nawet sam Hugo

Kołątaj. I w warsztacie u mistrza Mateusza też się nieraz zeszła gromadka ludzi i opowiadali różne rzeczy.

Wiedział, więc, Kacperk, że posłowie na Zamku chcieli nałożyć większe podatki od szlacheckich majątków, bo skarb państwa świecił pustkami; chcieli, aby liczbę wojska stałego podnieść do stu tysięcy; aby mieszczan dopuścić do urzędów i do sejmu i pod opiekę prawa wziąć lud wiejski, który żył w ucisku okrutnym i nędzy. Oj, potrzebne były te zmiany, bo źle się działo w ojczyźnie miłej. Dziś musiało się wydarzyć coś bardzo ważnego, skoro, kto żyw w stolicy pędził przed Zamek.

Szum był tam okropny. Ludzie rozgorączkowani, podnieceni, wymachiwali rękami i pokrzykiwali groźnie. Przez otwarte okna dolatywały z sali sejmowej urywane głosy. Słońce zaczęło się chylić ku zachodowi, gdy cisza zapanowała na sali.

- Marszałek czyta nową konstytucję – ktoś szepnął obok Kacperka. Pełne oczekiwania napięcie zaległo teraz plac. Naraz ogromny, radosny krzyk podniósł się z tłumu.

Z bramy zamkowej wysypali się teraz ludzie i tłumnie pośpieszyli do katedry. Fala ludzi porwała Kacperka. Zatrzymał się dopiero u stopni kościoła. Jak przez mgłę widział przechodzących posłów. Marszałka Małachowskiego niesiono na rękach. Wśród wiwatów radosnych i okrzyków przeszedł król Stanisław August. Uśmiechnięty, strojny. W kościele przed ołtarzem miał złożyć przysięgę, że rządzić będzie odtąd w Polsce według nowej konstytucji, nowych, mądrych praw.

Konstytucja 3 Maja 1791 roku była pierwszą demokratyczną konstytucją w Europie i drugą na świecie po Konstytucji Stanów Zjednoczonych - ustawą określającą zasady rządzenia w państwie.

Gwarantowała każdemu mieszkańcowi Polski wolność między innymi słowa i wiary. Była dowodem, że Polacy potrafili znaleźć siły na wydobycie kraju z upadku.

- Kartki do zabawy „prawda- fałsz”

-Konstytucja to najważniejszy akt prawny w państwie. (prawda)

-Konstytucja to mało ważny akt prawny w państwie. (fałsz)

-Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie, a drugą, po amerykańskiej, na świecie.
(prawda)

-Konstytucja 3 maja była pierwszą konstytucją w Ameryce. (fałsz)

- Tekst piosenki „Witaj majowa jutrzeńko”

Witaj, majowa jutrzeńko,
świeć naszej polskiej krainie,
uczczymy cię piosenką
Która w całej Polsce słygnie.

Ref. Witaj Maj, Trzeci Maj,
Dla Polaków błogi raj! X2

2. Nierząd braci naszych cisnął,
gnuśność w ręku króla spała,
a wtem Trzeci Maj zabłysnął
i cała Polska powstała.

Ref. Witaj Maj, Trzeci Maj,
Wiwat wielki Kołłątaj! x2

- grafika 1,

Grafika przedstawia następujące twierdzenia: 1 godzina = 60 minut, pół godziny= 30 minut,

- grafika 2

Grafika przedstawia reprodukcję obrazu *Konstytucja 3 Maja 1791 roku* Jana Matejki,

- karta pracy nr 1,
- kalendarz.

Metody i techniki nauczania: metoda niedokończonych zdań, ćwiczenia praktyczne, zabawa ruchowa, drama.

Formy:

- indywidualna,

- zespołowa,
- zbiorowa.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Nauczyciel pokazuje dzieciom kalendarz. Zadaje pytania:

- Co oznaczają dni zaznaczone kolorem czarnym, a co czerwonym?
- Jak myślicie, dlaczego w te dni nie chodzimy do szkoły, a rodzice do pracy?
- Co ważnego mogło się wydarzyć, że zdecydowano, iż właśnie te dni będą wolne od szkoły i pracy?

Dzieci zgłaszają swoje propozycje, jeśli sami nie wpadną na pomysł święta narodowego, Nauczyciel naprowadza ich.

Dzieci otrzymują małe karteczki z rozpoczętym zdaniem: Święto narodowe to.... Każdy uczeń samodzielnie kończy zdanie. Następnie dzieci muszą połączyć się w grupy zgodnie z tym, jak uzupełnili zdanie. Uczniowie nie mogą używać słów, mogą jedynie pokazywać swoją kartkę innym.

Po dobraniu się w zespoły, dzieci odczytują swoje zdania.

Etap realizacji

Zadanie 1

Chętni uczniowie odczytują na głos tekst „Jak powstała konstytucja”. Nauczyciel zadaje pytania:

- Dlaczego Polacy obchodzą święto Konstytucji 3 maja?
- Jakie nastroje panowały wśród Polaków podczas uchwalania Konstytucji 3 maja?

Zadanie 2

Nauczyciel: „opowiedzcie własnymi słowami , czym jest konstytucja.” Słucha wypowiedzi, nie komentuje ich. Po wszystkich pomysłach przykleja do tablicy kartki ze zdaniem, na które dzieci odpowiadają: „prawda” lub „fałsz”. Błędne informacje są zdejmowane z tablicy. Następnie chętne dziecko czyta zdanie z tablicy: „Konstytucja to najważniejszy akt prawny w państwie. Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie, a drugą, po amerykańskiej, na świecie.” Uczniowie przepisują tekst do zeszytów.

Zadanie 3

Grafika 2. Nauczyciel zadaje pytania:

- co przedstawia grafika?
- jak wyglądają postacie występujące na obrazie?
- jakie emocje mogą przedstawiać miny bohaterów obrazu?

Nauczyciel dzieli klasę na 4 zespoły oraz prosi: „Zamknijcie oczy na podstawie usłyszanego wcześniej tekstu zastanówcie się, jak mógł wyglądać Sejm Czteroletni, jakie nastroje i emocje panowały wśród posłów. Jak zareagowała ludność na wieść o uchwaleniu konstytucji, Wyobraźcie sobie tę scenę i przedstawcie w formie żywego obrazu”. Uczniowie w zespołach przedstawiają swoją wizję wydarzenia.

Zadanie 4

Nauczyciel śpiewa dzieciom piosenkę „Witaj majowa jutrzeńko”. Zadaje uczniom pytania:

- O czym jest ta piosenka?
- Czy ten utwór jest wesoły czy smutny?

Następnie nauczyciel rozdaje dzieciom tekst piosenki. Wszyscy uczniowie czytają tekst po cichu, kolejno, jeden ochotnik czyta go na głos. Nauczyciel rytmicznie mówi poszczególne wersy pierwszej zwrotki oraz refrenu (z wyklaskiwaniem), uczniowie powtarzają (każdy wers osobno). Nauczyciel śpiewa całą piosenkę, uczniowie nucą melodię - mormorando, następnie na sylabach „la-la”, po czym śpiewa poszczególne wersy pierwszej zwrotki oraz refrenu-dzieci powtarzają. Kolejno następuje wspólna próba śpiewania całej piosenki.

Zadanie 5

Grafika 1. Chętny uczeń opisuje co przedstawia grafika.

Karta pracy nr 1. Polecenie 1

Zadanie 6

Uczniowie wspólnie rozwiązują zadanie. „W koncercie zorganizowanym w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja brało udział 100 gości. W związku z tym, iż występ trwał bardzo długo, nie wszyscy uczestnicy dotrwali do zakończenia. Nagle salę opuściło 15 osób, następnie wyszło kolejnych 15. Po pewnym czasie na występ wróciło 10 gości, natomiast 8 ponownie opuściło salę. Oblicz, ile osób uczestniczyło w koncercie do samego końca?”

Zadanie 7

Karta pracy nr 1. Polecenie 2

Zadanie 8

Zabawa ruchowa „król”. Dzieci są ustawione są w kole. Jedna osoba, która jest „królem” stoi w środku koła i pokazuje innym dzieciom ćwiczenie gimnastyczne np. pajacyki, bieg w miejscu, skakanie obunóż przysiady itp. Zadaniem pozostałych jest słuchanie „króla” i naśladowanie go. Po prezentacji i wykonaniu ćwiczenia osoba stojąca w środku wybiera swojego innego ucznia, który według niej wykonał zadanie najlepiej.

Etap końcowy

Uczniowie siedzą w kręgu. Kolejno rzucają kostką do gry i odpowiadają na pytania odpowiadające liczbie oczek na kostce:

- 1- Co to jest „święto narodowe”?
- 2- Co to jest „konstytucja”?
- 3- Jaki tytuł nosi piosenka, której się dzisiaj nauczyliśmy?
- 4- Dlaczego wprowadzenie konstytucji w życie było ważne dla Polaków?
- 5- Ułóż działanie z wykorzystaniem dodawania w zakresie 100, podaj jego wynik.
- 6- Ułóż działanie z wykorzystaniem odejmowania w zakresie 100, podaj jego wynik.

Dodatkowo

Uczeń zdolny: w zadaniu 5 i 7 rozwiązuje zadania w karcie pracy 1a

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: w zadaniu 5 i 7 rozwiązuje zadania w karcie pracy kartę pracy 1b

